

بی نظم منظم

تاریخ
سینمای فجازی

استفاده از عبارت تاریخ سینمای ایران
برای تبلیغات فیلم‌ها بازی با کلمات است

علیرضا محمودی

چند سالی است که عبارات و ترکیبات متنوعی با پسوند تاریخ سینمای ایران می‌خوانیم و می‌شنویم؛ عباراتی چون پرفروش‌ترین فیلم تاریخ سینمای ایران، پرفروش‌ترین فیلم اجتماعی تاریخ سینمای ایران، پرفروش‌ترین روز اول اکران تاریخ سینمای ایران، پرفروش‌ترین فیلم انیمیشن تاریخ سینمای ایران و...

بدون هیچ تعارفی به کار بردن عبارت تاریخ سینمای ایران برای تبلیغ و توصیف فیلم‌های ایرانی چیزی جز رفع حاجت در استعمال کلمات نیست و شأن و منزلتی هم ایجاد نمی‌کند. علت اصلی شلیک هوایی بودن ار جاع دادن اتفاقات هنری و اقتصادی سینمای ایران به تاریخش، غیبت متن تاریخی است. از تاریخ سینمای ایران مانند تاریخ انواع صنایع وطنی، متون مدون، موجود و در دسترس تولید نشده تا با هدف کار بردهای متنوع رسانه بتوان به چنین عناوینی براساس مستندات رسید. نه تنها موجود نیست که به نظر می‌آید غیر ممکن هم باشد. اسناد، مدارک و روایت مستندی از رویدادهای نیم قرن اولیه ورود صنعت تولید فیلم در ایران موجود نیست. هنوز درباره بسیاری از رویدادها تقریباً چیزی نمی‌دانیم. از تعداد قابل توجهی از فیلم‌ها نسخه‌ای در دسترس نیست. منبع ثبت فروش‌ها که قابل استناد باشد و توسط نهاد دولتی پشتیبانی و عدد و آمار اعلام کند در برابر بیش از ۶۰ درصد دوران فیلمسازی ایرانی هیچ حرفی برای گفتن ندارد. همه چیز در خاطرات پراکنده و در گفت‌وگوی اغلب بدون پرسشگری بیان شده. باعث تأسف است که میراث مطبوعات سینمایی نه چندان پیگیر و متداوم در انتشار، طی چندین دهه برای اهل پژوهش بیشتر تردیدآفرین است تا راهگشا. دست آخر بازی در چنین زمین خالی‌ای در کپشن یک پست اینستاگرامی برای ترغیب کاربران مردد برای خرید بلیت فیلم‌های ایرانی آغاز می‌شود و مثل اغلب امواج مجازی آخرش به ادمین صفحه‌ای می‌رسد که در انتظار پیامک واریز وجه مدیر پخش یک فیلم از تاریخ سینمای ایران سنگ تمام می‌گذارد. برای بی‌در و پیکری آمار تاریخ سینمای ایران باید کافی باشد که تا امروز در هیچ منبع قابل استنادی وجود ندارد که مشخص کند سرنوشت‌سازترین فروش تاریخی یک فیلم ایرانی در سال ۱۳۴۴ با یک گروه سینمایی محدود در پایتخت چند ربال رایج دستاورد مالی داشته. باید بپذیریم در کشوری که موزه سینما دارد و جای پاسخ به چنین پرسش‌هایی برای انتقال تجربه، کارگاه فن بیان برگزار می‌کند، استفاده از تاریخ سینمای ایران هم فجازی شود برود رد کارش.

روز پنجم فجر چهل و سوم از چشم دوربین

شب صد رعا ملی

فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت میهمان ویژه نشست فیلم «خاتی» بود.

زوج علی اوجی و نرگس محمدی در فتوکال فیلم «دست تنها»

رسول صدرعاملی ۲۳ سال پس از «من ترانه پانزده سال دارم» با «زیا صدایم کن» بار دیگر توانست رضایت منتقدان را جلب کند.

فتوکال فیلم «دست تنها»: امیر حسین ثقفی و گروهش مقابل عکاسان ایستاده‌اند.

عکس نوشت

هفته همین دوره
جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

سینما آفریقای تهران در ۱۵ بهمن ۱۳۴۳ با عنوان سینما آتلانتیک افتتاح شد. ویژگی این سینما استفاده از پرده عریض سینه راما است. این عکس در هفدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فجر بهمن ۱۳۷۷ توسط مسعود خامسی پور عکاس روزنامه همشهری از این سینمای ۶۰ ساله تهران برداشته شده است.

